

FTB 53 (3) 286-297.

(FTB-3979)

Hranjiva vrijednost i fiziološki učinak hrane za štakore s dodatkom sirovih sjemenki lupine te sjemenki fermentiranih s pomoću kvasca *Candida utilis*

Sažetak

U radu je ispitan utjecaj hranidbe štakora sjemenkama žute i plave lupine, sirovim ili fermentiranim s pomoću kvasca *Candida utilis*, na njihov rast i fiziološke promjene. Štakori su u grupama po osam jedinki hranjeni sojinom sačmom, te sirovim ili fermentiranim sjemenkama plave i žute lupine tijekom četiri tjedna. Sjemenke žute lupine znatno su povećale ($p < 0,05$) unos hrane, probavljivost proteina i tjelesnu masu, te povećale omjer proteinske djelatnosti u usporedbi sa sjemenkama plave lupine. Sjemenke su plave lupine pak bitno utjecale ($p < 0,05$) na fermentacijske procese u gastrointestinalnom traktu, za razliku od žute lupine. Fermentacijom se u sjemenkama lupine povećao udjel sirovih proteina, a smanjio udjel fitata i oligosaharida. U fermentiranim je proizvodima pronađeno više bakterija mliječno-kiselog vrenja te kvasaca, a manje koliformnih bakterija. Fermentacija s pomoću kvasca *Candida utilis* pozitivno ($p < 0,05$) je utjecala na probavljivost proteina, povećanje tjelesne mase i omjer proteinske djelatnosti, koncentraciju kolesterola u krvi, te na aktivnost nekih bakterijskih enzima.

Ključne riječi: fermentacija, lupina, *Candida utilis*, probavni trakt, štakori